

Vergaderjaar 2019–2020

30 985

Beleidsdoorlichting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nr. 38

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 8 november 2019

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van 8 juli 2019 over de Beleidsdoorlichting BIT 2017–2018 (Kamerstuk 30 985, nr. 34).

De vragen en opmerkingen zijn op 12 september 2019 aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voorgelegd. Bij brief van 7 november 2019 zijn de vragen beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Ziengs

De griffier van de commissie,
Roovers

I VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief met daarin de opzet en vraagstelling voor de beleidsvoorlichting BIT (Kamerstuk 30 985, nr. 34). Zij danken de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor deze nadere informatie. De leden van de VVD-fractie willen graag nog een aantal vragen stellen.

De VVD-fractie is positief gestemd dat de beleidsdoorlichting naar voren is gehaald en voor het einde van dit jaar wordt afgerond gezien de urgentie van het onderwerp dat de beleidsdoorlichting betreft. Betekent dit ook dat er aan het einde van het jaar een standpunt over eventuele continuering van het BIT naar de Kamer komt, alsmede over organisatorische ophanging en de governance daarvan? Of zal dat later zijn? Zo ja, wanneer? Ook wordt in de brief het onderzoek naar aanleiding van de motie van het lid Middendorp (Kamerstuk 35 000 VII, nr. 34) genoemd. Wanneer komt het kabinet met een reactie op het voorstel van het lid Middendorp voor een rijksinspectie digitalisering? Deelt u de mening dat een rijksinspectie digitalisering, zoals bedoeld in de motie Middendorp, geheel los zou moeten gaan werken van het Bureau ICT- toetsing dat immers een toezichtfunctie heeft? Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een nadere uitleg.

In juli is de motie van het lid Middendorp c.s. (Kamerstuk 26 643, nr. 612) over de scenario's van de positionering van het BIT aangenomen in de Kamer. De motie roept op om de scenario's voor Prinsjesdag 2019 te delen met de Kamer. Wanneer kan de Kamer de scenario's ontvangen? Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een nadere uitleg. Valt onder de genoemde onderzoeksvragen voor de beleidsdoorlichting ook (1) de onafhankelijkheid van het BIT? (2) de mogelijkheden mensen aan te trekken (bemensing)? (3) alsmede de toegang die de Kamer heeft tot het BIT? Zo ja, waar vallen die onderwerpen in de vier genoemde centrale onderzoeksvragen? Zo nee, zouden die toegevoegd kunnen worden?

Het doel van de beleidsdoorlichting is de doeltreffendheid en doelmatigheid te onderzoeken van het BIT in de periode 2017–2018. Op basis van de beleidstheorie worden de beleidsinstrumenten geanalyseerd. De Staatssecretaris wil op basis hiervan uitspraken doen over de doeltreffendheid en doeltreffendheid inclusief de organisatorische ophanging en het governance stelsel. De leden van de VVD-fractie hebben belangstelling voor de discussie over de organisatorische ophanging en het governance stelsel. Op basis van welke (nieuwe) informatie zal er gekeken worden naar de organisatorische ophanging en het governance stelsel en hoe wordt deze informatie verkregen. Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een nadere toelichting.

De leden van de VVD-fractie hebben kennis genomen van de verschillende leden die deel uitmaken van de begeleidingscommissie die de kwaliteit en voortgang van de doorlichting bewaakt. Van de begeleidingscommissie maken externe leden geen deel uit. De leden van de VVD-fractie ontvangen graag een motivatie van deze keuze.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van opzet en vraagstelling van de beleidsdoorlichting BIT 2017–2018. Deze leden hebben een vraag over de samenstelling van de begeleidingscommissie die de kwaliteit en de voortgang van de doorlichting bewaakt. Acht de Staatssecretaris het opportuun om, gezien de recente berichtgeving over de vermeende druk op de onafhankelijkheid van het BIT en het door hem in het Kamerdebat op 10 september, inzake het ongevraagd advies van de Raad van State inzake de digitale overheid, aangegeven feit

dat er op ministeries kritisch wordt gereageerd op de soms ingrijpende adviezen van het BIT, de begeleidingscommissie van het onderzoek overwegend te laten bestaan uit vertegenwoordigers van diverse ministeries?

Deelt de Staatssecretaris de mening dat, gezien de omstandigheden, de begeleidingscommissie voor de beleidsdoorlichting overwegend zou moeten bestaan uit externen? Zo ja, is hij bereid (alsnog) de bemensing van de begeleidingscommissie daarop aan te passen? Zo nee, waarom niet?

De leden van de D66-fractie hebben met gemengde gevoelens kennis genomen van de brief «Beleidsdoorlichting BIT» die de Staatssecretaris de Kamer toegezonden heeft. Deze leden zijn van mening dat het Bureau ICT-toetsing (BIT) een zeer waardevolle speler is die in zijn vrij korte bestaan zeer nuttige bijdragen heeft geleverd aan ICT-projecten bij de overheid. Deze leden zijn sterk overtuigd van nut en noodzaak van het BIT. De berichtgeving de afgelopen weken in de media doet de vraag rijzen of deze opvatting binnen de rijksoverheid breed gedeeld wordt. Kan de Staatssecretaris deze vraag beantwoorden? De leden van de D66-fractie vinden dit zorgelijk: het BIT moet ongestoord haar werk kunnen doen. Deze leden hebben nog enkele vragen over de gang van zaken rondom het instellen van de beleidsdoorlichting.

De leden van de D66-fractie lezen (in Kamerstuk 26 643, nr. 603) dat bij de Staatssecretaris zorgen leven over de representativiteit van het onderzoek dat door onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) is uitgevoerd als externe evaluatie van het BIT. Dit onderzoek is lovend over het BIT. AEF sprak met ambtenaren die samen betrokken zijn bij 68% van de projecten die het BIT in de twee jaar daarvoor heeft onderzocht. Kan de Staatssecretaris zijn besluit nader toelichten waarom hij de externe evaluatie van AEF niet representatief vond? Kan de Staatssecretaris toelichten waarom hij in zijn brief (Kamerstuk 26 643, nr. 603) schrijft dat de toezichtraad BIT de zorgen van de Staatssecretaris deelt over de balans in de samenstelling van de interviewlijst, terwijl in de brief van de Toezichtraad BIT staat dat «de Toezichtraad hecht eraan te benadrukken dat zij volledig staat achter de onderzoeksmethode zoals is toegepast door AEF tijdens het uitgevoerde onafhankelijk onderzoek en dit onderzoek als representatief beoordeeld»?

Kan de Staatssecretaris nader toelichten wat hij bedoelt met «Mijn zorg richt zich met name op het beperkt aantal geïnterviewden uit het veld zelf»? Verwacht de Staatssecretaris andere uitkomsten «uit het veld»? Waarom is er nog een onderzoek nodig? In het artikel in de NRC (van 4 september 2019, «Ministerie vindt toezichthouder ict te kritisch»), wordt beschreven dat vanuit de ambtelijke top kritiek was op de «te positieve» evaluatie en dat er, mede op basis van een interne nota, daarom besloten wordt om «eigen onderzoek» uit te voeren. Herkent de Staatssecretaris zich in deze geschetste gang van zaken? Zo nee, kan hij hier dan stevig afstand van nemen en zijn argument om toch eigen onderzoek te gaan doen nader onderbouwen?

Volgens de berichtgeving in de NRC is er tevens naar aanleiding van dit besluit van de Staatssecretaris om een eigen evaluatie uit te gaan voeren een lid van de Toezichtraad opgestapt. Wat is de reactie van de Staatssecretaris hierop?

Daarnaast vragen de leden van de D66-fractie zich af waarom de Staatssecretaris ten tijde van de brief van 29 maart (Kamerstuk 26 643, nr. 603) de begeleidende brief van de toezichtraad waarin hij onder andere uitlegt dat het onderzoek van AEF wel representatief was en de verdere visie op het onderzoek deelt, deze niet naar de Kamer is gestuurd, waarna de toezichtraad dit uiteindelijk maar zelf deed?

Kan de Staatssecretaris reageren op de brief van de toezichtraad aan de Tweede Kamer waarin de toezichtraad haar grote teleurstelling uitspreekt over de wijze waarop door BZK omgegaan wordt met het onafhankelijke AEF rapport?

Wordt er inmiddels haast gemaakt met de procedure voor het werven van een nieuw Hoofd BIT, waarover de toezichtraad haar zorgen uit?

Ook merken de leden van de D66-fractie het volgende op. De ingestelde beleidsdoorlichting wordt uitgevoerd door het consultancybureau Twynstra Gudde. NRC bericht dat het onderzoek geleid wordt door personen die de afgelopen jaren betrokken waren bij ict-projecten voor de overheid en te maken hadden met kritische BIT-rapporten. Is deze bewering correct? Kan de Staatssecretaris toelichten waarom juist voor dit bureau en deze personen gekozen is? Is de Staatssecretaris van mening dat dit gegeven de onafhankelijkheid van het onderzoek kan beïnvloeden?

Tot slot vragen de leden van de D66-fractie of de Staatssecretaris de onderzoeksopzet van de beleidsdoorlichting naar de Kamer wil sturen? Wordt bij dit onderzoek ook de huidige positionering/ophangings van het BIT binnen BZK meegenomen?

De leden van de fractie van de SP hebben kennis genomen van de opzet voor de beleidsdoorlichting van het Bureau ICT-toetsing en hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de fractie van de SP maken zich zorgen over het BIT, na berichten in de media over tegenwerking van het bureau door ambtenaren van het ministerie. Dat heeft ook gevolgen voor de betrouwbaarheid van de beleidsdoorlichting. Hoe kunnen de genoemde leden vertrouwen op een correcte beleidsdoorlichting als er bij deze doorlichting ook ambtenaren betrokken zijn van 3 ministeries? Kan de Staatssecretaris hierop ingaan? Heeft het kabinet nagedacht over een onafhankelijk lid in de begeleidingscommissie? Zo nee, waarom niet?

Verder lezen de leden van de SP-fractie dat één van de doelen van de beleidsdoorlichting het vergroten en verankeren van de ICT-taakvolwassenheid is. Kan een voorbeeld worden genoemd van ICT-taakpuberteit? Kan er nader toegelicht worden wat met deze ICT-taakvolwassenheid wordt bedoeld?

II REACTIE VAN DE BEWINDSPERSOON

Inhoudsopgave:

1.	Inleiding	5
2.	Besluitvorming toekomst BIT	5
3.	Doel en inhoud beleidsdoorlichting BIT 2017–2018	6
4.	Opzet en uitvoering van de beleidsdoorlichting BIT 2017–2018	6
5.	AEF-evaluatie BIT	8
6.	Overig	9

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie, de CDA-fractie, de D66-fractie en de SP-fractie hebben kennisgenomen van mijn brief van 8 juli 2019 inzake de beleidsdoorlichting BIT 2017–2018¹. Ik bedank de fracties voor hun bijdrage en ga in deze nota graag in op de gestelde vragen. Bij de beantwoording is waar mogelijk de indeling en volgorde van het verslag aangehouden, met dien verstande dat vergelijkbare vragen thematisch zijn samengenomen.

2. Besluitvorming toekomst BIT

De leden van de VVD-fractie vragen of er aan het einde van het jaar een standpunt over eventuele continuering van het BIT naar de Kamer komt, alsmede over organisatorische ophanging en de governance daarvan. De leden van de VVD-fractie hebben belangstelling voor de discussie over de organisatorische ophanging en het governance stelsel. Zij vragen op basis van welke (nieuwe) informatie er gekeken zal worden naar de organisatorische ophanging en het governance stelsel en hoe deze informatie verkregen wordt. Graag ontvangen de leden van de VVD-fractie een nadere toelichting. De leden van de VVD-fractie wijzen in dit verband op de door de Kamer aangenomen motie Middendorp c.s.², waarin verzocht wordt om de te onderzoeken scenario's voor positionering van het BIT voor Prinsjesdag met de Kamer te delen. De VVD-fractie vraagt wanneer de Kamer deze scenario's ontvangt.

Ik ben inderdaad voornemens om nog dit jaar een besluit te nemen over de toekomstige invulling van de functie van het BIT. De toekomstige positionering van het BIT zal onderdeel uitmaken van die besluitvorming. Over mogelijke scenario's voor de positionering van het BIT heb ik uw Kamer bij brief van 20 september jl. geïnformeerd.³ Zoals in die brief aangegeven wil ik mijn besluit baseren op de conclusies en aanbevelingen van onafhankelijk onderzoek. Ik kijk in dat verband naar de in opdracht van de Toezichtsraad BIT uitgevoerde evaluatie van het BIT, die ik op 29 maart jl. met uw Kamer heb gedeeld⁴, naar deze beleidsdoorlichting BIT en naar het onderzoek van ABD Topconsult (op verzoek van uw Kamer) naar nut en noodzaak van een Rijksinspectie Digitalisering.⁵

De leden van de VVD-fractie verzoeken om een nadere uitleg over de termijn waarop het kabinet komt met een reactie op het voorstel van het lid Middendorp voor een rijksinspectie digitalisering.⁶ De leden van de VVD-fractie vragen in dit verband of de mening gedeeld wordt dat een rijksinspectie digitalisering, zoals bedoeld in de motie Middendorp, geheel los zou moeten gaan werken van het Bureau ICT- toetsing dat immers een toezichtfunctie heeft.

Het door uw Kamer gevraagde onderzoek naar de meerwaarde van een Rijksinspectie Digitalisering wordt momenteel in opdracht van de Minister van BZK uitgevoerd door ABD Topconsult. Dit traject loopt parallel aan de beleidsdoorlichting BIT. Zoals aangegeven in mijn brief van 29 maart jl.⁷ streef ik ernaar om de rapporten voor het eind van het jaar met een samenhangende beleidsreactie met uw Kamer te delen. Op de inhoud van

¹ Kamerstuk 30 985, nr.34

² Kamerstuk, 26 643, nr. 612

³ Kamerstuk 26 643, nr. 635

⁴ Bijlage bij Kamerstuk 26 643, nr. 603

⁵ Kamerstuk 35 000 VII, nr. 34

⁶ Kamerstuk 35 000 VII, nr. 34

⁷ Kamerstuk 26 643, nr. 603

die beleidsreactie kan en wil ik, met het oog op de nog lopende onderzoeken, nu niet vooruitlopen.

3. Doel en inhoud beleidsdoorlichting BIT 2017-2018

De leden van de SP-fractie wijzen op het feit dat één van de doelen van de beleidsdoorlichting het vergroten en verankeren van de ICT-taakvolwassenheid is. Zij vragen of een voorbeeld kan worden genoemd van ICT-taakpuberteit. Zij vragen tevens of nader toegelicht kan worden wat met deze ICT-taakvolwassenheid wordt bedoeld.

Bij oprichting van het BIT in 2015 is – in de kabinetsreactie op de aanbevelingen van de Commissie Elias – aangegeven dat het BIT, naast diverse andere maatregelen, onder meer tot doel moet hebben dat vakministers in de toekomst zelf voldoende zijn uitgerust om projecten beheerst uit te voeren.⁸ Het idee hierachter was dat de inzichten die het BIT bij zijn toetsing opdoet, breed uitgedragen én opgepakt moeten worden binnen zijn toezichtsveld, om te voorkomen dat bij ICT-projecten dezelfde fouten gemaakt blijven worden. Met het oog op die opvoedende taak hecht ik eraan dat ook dit perspectief op het functioneren van het BIT in de beleidsdoorlichting en in mijn besluitvorming over de toekomst van het BIT voldoende betrokken worden. De beleidsdoorlichting hanteert de mate van ICT-taakvolwassenheid als één van de centrale vragen.

De leden van de VVD-fractie vragen of onder de onderzoeksvragen voor de beleidsdoorlichting ook (1) de onafhankelijkheid van het BIT? (2) de mogelijkheden mensen aan te trekken (bemensing)? (3) alsmede de toegang die de Kamer heeft tot het BIT vallen. Indien dit het geval is willen de leden van de VVD-fractie graag weten waar deze onderwerpen in de vier genoemde centrale onderzoeksvragen vallen. Indien dit niet het geval is vragen zij of deze toegevoegd kunnen worden. De leden van de D66-fractie vragen voorts of in dit onderzoek ook de huidige positionering/ ophanging van het BIT binnen BZK wordt meegenomen.

De betreffende onderwerpen zijn geen expliciet onderdeel van de onderzoeksvragen, maar het onderzoek levert naar verwachting wel een aantal resultaten op dat hier aan te relateren is, zoals uitspraken over de benodigde bemensing om de BIT-taken uit te kunnen voeren.

Het doel van de beleidsdoorlichting, zoals geformuleerd in mijn brief van 8 juli jl.⁹, is de doeltreffendheid en de doelmatigheid te onderzoeken van het gevoerde beleid voor de periode 2017–2018 rondom de tijdelijke versterking van het CIO-stelsel door onder andere de instelling van het Bureau ICT-toetsing.

De beleidsdoorlichting kijkt dus alleen terug.

Mijn verwachting is dat het geheel van de conclusies en aanbevelingen uit deze beleidsdoorlichting, de AEF-evaluatie en het onderzoek van ABD Topconsult een goed en volledig beeld zullen verschaffen van de toekomstige behoeften op de door u gevraagde onderwerpen.

4. Opzet en uitvoering van de beleidsdoorlichting BIT 2017-2018

De leden van de D66-fractie vragen of ik de onderzoeksopzet van de beleidsdoorlichting naar de Kamer wil sturen.

De onderzoeksopzet heb ik reeds met uw Kamer gedeeld in mijn brief van 8 juli jl.¹⁰

⁸ Kamerstuk 26 643, nr. 407

⁹ Kamerstuk 30 985, nr. 34

¹⁰ Kamerstuk 30 985, nr. 34

De leden van de D66-fractie merken op dat de ingestelde beleidsdoorlichting wordt uitgevoerd door het consultancybureau Twynstra Gudde. NRC bericht dat het onderzoek geleid wordt door personen die de afgelopen jaren betrokken waren bij ict-projecten voor de overheid en te maken hadden met kritische BIT-rapporten. De leden van de D66-fractie vragen of deze bewering correct is. Zij vragen of ik kan toelichten waarom juist voor dit bureau en deze personen gekozen is. Zij vragen tevens of ik van mening ben dat dit gegeven de onafhankelijkheid van het onderzoek kan beïnvloeden.

Tijdigheid, onafhankelijkheid en transparantie zijn de drie belangrijke criteria geweest bij de gunning van deze beleidsdoorlichting aan een onderzoeksbureau. Door die combinatie van criteria vielen veel partijen af. Twynstra Gudde was bereid om in het korte tijdsbestek deze opdracht op zich te nemen. Twynstra Gudde is tevens bekend met deze thematiek en ervaren met beleidsdoorlichtingen. Daarnaast is ten behoeve van de onafhankelijkheid de afspraak gemaakt met Twynstra Gudde om geen opdrachtgevers te interviewen daar waar het gaat om BIT-toetsen op ICT-projecten waar de projectleider zelf bij betrokken is geweest.

De leden van de VVD-fractie, de CDA-fractie en de SP-fractie hebben vragen bij de samenstelling van de begeleidingscommissie die de kwaliteit en voortgang van de doorlichting bewaakt. De leden van de fractie van de SP wijzen op berichten in de media over tegenwerking van het BIT door ambtenaren van het ministerie. Zij geven aan dat dit ook gevolgen heeft voor de betrouwbaarheid van de beleidsdoorlichting. De leden van de SP-fractie vragen hoe zij kunnen vertrouwen op een correcte beleidsdoorlichting als er bij deze doorlichting ook ambtenaren betrokken zijn van 3 ministeries.

De leden van de VVD-fractie, CDA-fractie en de SP-fractie vragen of ik het in dit verband opportuun acht om de begeleidingscommissie van het onderzoek overwegend te laten bestaan uit vertegenwoordigers van diverse ministeries. De leden van de SP-fractie vragen ten slotte of ik bereid ben (alsnog) de bemensing van de begeleidingscommissie daarop aan te passen.

De wijze waarop een beleidsdoorlichting moet worden uitgevoerd is vastgelegd in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE).¹¹ Deze regeling schrijft voor dat bij de uitvoering van een onderzoek ook altijd een onafhankelijke deskundige wordt betrokken (artikel 2, lid 2). Een extern lid, zijnde de onafhankelijke deskundige, maakt daarom ook bij deze beleidsdoorlichting deel uit van de begeleidingscommissie. De leden van begeleidingscommissie zijn in het bijzonder gekozen op hun inhoudelijke kennis en hun betrokkenheid bij de verbetering van de rijksdienst. Naast de externe onderzoekers en de externe onafhankelijk deskundige is de commissie samengesteld uit de benodigde leden voor een beleidsdoorlichting, te weten de IRF en BZK directie FEZ, een vertegenwoordiger van het beleidsverantwoordelijke departement (BZK), een vertegenwoordiging uit het beleidsvoerende organisatieonderdeel (het BIT) en een vertegenwoordiging vanuit het beleidsveld (het CIO-stelsel).

Omdat de onderzoeksopzet en de begeleiding daarvan voldoen aan de voorwaarden voor een onafhankelijke oordeelsvorming, in lijn met de eerder genoemde Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek, ben ik niet voornemens om de samenstelling van de begeleidingscommissie te herzien.

---

¹¹ Stcrt. 2014, nr. 27142: Regeling van de Minister van Financiën van 15 augustus 2014 houdende regels voor periodiek evaluatieonderzoek.

5. AEF- evaluatie BIT

De leden van de D66-fractie lezen (Kamerstuk 26 643, nr. 603) dat bij de Staatssecretaris zorgen leven over de representativiteit van het onderzoek dat door onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) is uitgevoerd als externe evaluatie van het BIT. Dit onderzoek is lovend over het BIT. AEF sprak met ambtenaren die samen betrokken zijn bij 68% van de projecten die het BIT in de twee jaar daarvoor heeft onderzocht. De leden van de D66-fractie vragen of ik nader kan toelichten waarom ik de externe evaluatie van AEF niet representatief vond. Zij vragen voorts of ik nader kan toelichten wat ik bedoelde met mijn opmerking dat mijn zorg zich met name richt op het beperkt aantal geïnterviewden uit het veld zelf. Zij vragen of ik andere uitkomsten «uit het veld» verwacht en naar mijn motivatie voor aanvullend onderzoek.

In het artikel in de NRC (van 4 september 2019, «Ministerie vindt toezicht-houder ict te kritisch»), wordt beschreven dat vanuit de ambtelijke top kritiek was op de «te positieve» evaluatie en dat er, mede op basis van een interne nota, daarom besloten wordt om «eigen onderzoek» uit te voeren. De leden van de D66-fractie vragen of ik mij in deze geschetste gang van zaken herken. Indien dit niet het geval is vragen zij of ik hier stevig afstand van wil nemen en mijn argument om toch eigen onderzoek te gaan doen nader te onderbouwen.

Zoals aangegeven in mijn schriftelijke reactie op de berichtgeving in NRC herken ik mij niet in de geschetste gang van zaken met betrekking tot het uitgevoerde evaluatieonderzoek (Kamerstuk 26 643, nr. 648). In mijn brief van 29 maart jl.¹² heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn zorgen met betrekking tot de balans in de samenstelling van de interviewlijst van deze evaluatie. Mijn zorg richtte zich met name op het beperkt aantal geïnterviewden uit het veld zelf. Voor de evaluatie zijn 24 interviews uitgevoerd. Hierbij maken 7 geïnterviewden onderdeel uit van het toezichtsveld van het BIT.¹³ Binnen die groep van 7 geïnterviewden is met 3 departementale CIO's gesproken. CIO's van uitvoeringsorganisaties zijn niet geïnterviewd.

Juist omdat deze evaluatie aan de basis moet liggen van mijn besluit over de wijze waarop we de functie van het BIT naar de toekomst toe invulling moeten geven, hechte ik eraan dat ook het perspectief hierop vanuit het toezichtsveld van het BIT voldoende in het evaluatieonderzoek betrokken zou worden. Dit met name gelet op het feit dat de BIT-toetsen binnen dat veld tot een betere ICT-beheersing moeten leiden.

In mijn aanbiedingsbrief bij het evaluatieonderzoek van 29 maart jl.¹⁴ heb ik aangekondigd dat ik de uitkomsten en aanbevelingen van de evaluatie daarom eerst breder wil toetsen alvorens deze te voorzien van een inhoudelijke beleidsreactie.

Daarbij wil ik benadrukken dat het hier niet gaat om een «eigen onderzoek» naar aanleiding van de evaluatie, maar om aanvullend onafhankelijk onderzoek in de vorm van de volgens de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE)¹⁵ verplichte beleidsdoorlichting die al in de planning zat. Die is alleen in de tijd naar voren gehaald.

Voorts vragen de leden van de D66-fractie waarom ik ten tijde van aanbieding van het evaluatierapport (Kamerstuk 26 643, nr. 603) de begeleidende brief van de toezichtraad waarin hij zijn toelichting op de representativiteit van het onderzoek van AEF en de verdere visie op het

¹² Kamerstuk 26 643, nr. 603

¹³ Vier projectleiders en/of opdrachtgevers van getoetste ICT-projecten en drie CIO's. Bron: Eindrapport Evaluatie Bureau ICT-Toetsing, Bijlage II: Bronnen, p. 38.

¹⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 603

¹⁵ Stcrt. 2014, nr. 27142: *Regeling van de Minister van Financiën van 15 augustus 2014 houdende regels voor periodiek evaluatieonderzoek.*

onderzoek deelde, niet naar de Kamer heb gestuurd, waarna de toezichtraad dit zelf deed.

De brief van de Toezichtsraad van 18 februari jl. met een toelichting op de representativiteit van het onderzoek heb ik bij aanbidding van het evaluatierapport aan uw Kamer op 29 maart jl. als bijlage meegestuurd.¹⁶ De brief van de Toezichtsraad van 26 november 2019, waarin hij zijn inhoudelijke visie geeft op de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek, is toen niet meegestuurd. Zoals reeds aangegeven in het AO Digitale Overheid van 16 mei jl. was dit een omissie mijnerzijds.¹⁷ Ik heb zowel de Toezichtsraad als uw Kamer hiervoor mijn verontschuldiging aangeboden. Wellicht ten overvloede stuur ik u als bijlage bij mijn inbreng alle brieven (in totaal 3) die ik van de Toezichtsraad heb ontvangen over de evaluatie¹⁸.

De leden van de D66-fractie vragen voorts of ik kan toelichten waarom ik in mijn brief (Kamerstuk 26 643, nr. 603) schrijf dat de toezichtraad BIT mijn zorgen deelt over de balans in de samenstelling van de interviewlijst, terwijl in de brief van de Toezichtraad BIT staat dat «de Toezichtraad hecht eraan te benadrukken dat zij volledig staat achter de onderzoeksmethode zoals is toegepast door AEF tijdens het uitgevoerde onafhankelijk onderzoek en dit onderzoek als representatief beoordeeld». Zij vragen tevens of ik kan reageren op de brief van de toezichtraad aan de Tweede Kamer waarin de toezichtraad zijn grote teleurstelling uitspreekt over de wijze waarop door BZK omgegaan wordt met het onafhankelijke AEF rapport.

In mijn brief van 29 maart jl.¹⁹ waar de D66-fractie naar verwijst staat niet dat de Toezichtsraad mijn zorgen zou delen, dat doet hij ook niet. De Toezichtsraad heeft laten weten dat hij staat achter de toegepaste onderzoeksmethode en het evaluatieonderzoek als representatief beoordeelt. Ik respecteer de zienswijze van de Toezichtsraad, maar deel deze niet.

6. Overig

De leden van de D66-fractie hebben met gemengde gevoelens kennis genomen van de brief «Beleidsdoorlichting BIT» die ik uw Kamer heb toegezonden. De leden zijn van mening dat het Bureau ICT-toetsing (BIT) een zeer waardevolle speler is die in zijn vrij korte bestaan zeer nuttige bijdragen heeft geleverd aan ICT-projecten bij de overheid. De leden zijn sterk overtuigd van nut en noodzaak van het BIT. De berichtgeving de afgelopen weken in de media doet de vraag rijzen of deze opvatting binnen de rijksoverheid breed gedeeld wordt. Zij vragen of ik deze vraag kan beantwoorden. De leden van de D66-fractie vinden dit zorgelijk en geven aan dat het BIT ongestoord haar werk moet kunnen doen.

Zoals aangegeven in mijn brief van 20 september jl.²⁰ zie ik, evenals de leden van de D66-fractie, dat de functie van het BIT ook de komende jaren waardevol en noodzakelijk zal blijven, zolang de ICT-projectbeheersing binnen de rijksoverheid nog niet voldoende op orde is. In mijn schriftelijke reactie op de recente berichtgeving waar u aan refereert geef ik tevens aan dat ook ik zie dat het BIT niet onverdeeld populair is binnen dezelfde rijksoverheid, maar dat dit ook inherent is aan zijn taakopdracht als

¹⁶ Bijlage bij Kamerstuk 26 643, nr. 603

¹⁷ Kamerstuk 26 643, nr. 619

¹⁸ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

¹⁹ Kamerstuk 26 643, nr. 603

²⁰ Kamerstuk 26 643, nr. 635

kritische adviseur. Beelden dat ambtenaren van mijn departement of andere departementen het werk van het BIT zouden frustreren wil ik nogmaals weerspreken. Ik sta ervoor dat het BIT ongestoord zijn werk kan doen en heb uw Kamer recent geïnformeerd over extra maatregelen om die taakuitvoering te versterken.²¹

De leden van de D66-fractie wijzen op de berichtgeving in de NRC, waarin wordt aangegeven dat naar aanleiding van mijn besluit om een «eigen» evaluatie uit te gaan voeren een lid van de Toezichtraad is opgestapt. Zij vragen om mijn reactie hierop.

Het recente vertrek van het lid van de Toezichtsraad betreurt ik.

De leden van de D66-fractie vragen of er inmiddels haast wordt gemaakt met de procedure voor het werven van een nieuw Hoofd BIT, waarover de toezichtraad haar zorgen uit?

Momenteel vinden gesprekken plaats met kandidaten die op deze openstaande functie gereageerd hebben. Ik heb goede hoop dat deze gesprekken op korte termijn zullen resulteren in de benoeming van een nieuw Hoofd BIT.

---

²¹ Kamerstuk 26 643, nr. 628